

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	EDU 431 Kimyanın tədrisi metodikası-1, 6 AKTS
	Departament	Təhsil
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr
	Tədris semestri	2025/26-cı tədris ilinin payız semestri
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Aytac Məmmədova
	E-mail:	aytaj.mammadova@khazar.org
	Telefon:	-
	Mühazirə otağı/Cədvəl	Bakıxanov korpusu
	Məsləhət saatları	Tələbələrlə razılaşdırılan vaxtlarda
Prerekvizitlər		
Tədris dili	Azərbaycan	
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi	
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	1. Elşad Abdullayev, Elmar İmanov, Elmir Manafov, Sevda Yusifova. Kimya 7. Ümumitəhsil məktəblərinin 7-ci sinfi üçün Kimya fənni üzrə dərsliyin metodiki vəsaiti. Bakı, 2024 2. Elşad Abdullayev, Elmar İmanov, Elmir Manafov. Ümumitəhsil məktəblərinin 8-ci sinfi üçün Kimya fənni üzrə dərslik (1 və 2 hissə). Bakı, 2025 3. Elşad Abdullayev, Elmar İmanov, Elmir Manafov. Kimya 8. Ümumitəhsil məktəblərinin 8-ci sinfi üçün Kimya fənni üzrə dərsliyin metodiki vəsaiti. Bakı, 2025 4. İ.Ş. Hüseynov, N.Ə. Əkbərov, M.T. Abbasov, K.Ə. Kərimli. Kimyanın tədrisində eksperimentlərin təlim-tədris proseslərinin keyfiyyətinə təsiri. Kimya məktədə, 2021, s.45-51	
Kursun təsviri	“Ümumi kimyanın tədrisi metodikası” ali məktəblərdə kimya müəllimi ixtisası üzrə təhsil alan tələbələr üçün aktual və əhəmiyyətli fənlərdən biridir. Bu kurs kimya elminin əsas anlayışlarının – faktların, qanunların, nəzəriyyələrin və hipotezlərin – məktəb şəraitində ardıcıl və sistemli şəkildə öyrədilməsi qaydalarını əhatə edir. Fənn bakalavr pilləsində təhsil alan tələbələr üçün nəzərdə tutulmuşdur və onların gələcək pedaqoji fəaliyyətində mühüm baza rolunu oynayır. Kimya müəllimləri yalnız şagirdlərə nəzəri bilikləri ötürməklə kifayətlənmir, həm də onları kimya sənayesinin elmi-texnoloji əsasları ilə tanış etmək üçün müxtəlif müasir yanaşmalardan və yaradıcı metodlardan istifadə edirlər. Kurs çərçivəsində məktəb kimya fənninin məzmunu və standartları, təlim nəticələri, tədris proqramları və dərslikləri, kimyanın illik və tematik planlaşdırılması, tədris prosesinin modelləşdirilməsi, eləcə də kimyəvi eksperimentlərin dərslərdə tətbiqi xüsusi diqqət mərkəzindədir. Kimyanın tədris metodikası uzun illərin pedaqoji təcrübələrinin ümumiləşdirilməsi əsasında formalaşmışdır və bu metodika gələcək müəllimlərin dərsləri səmərəli və məqsədyönlü təşkil etməsinə imkan	

	yaradır. Hər hansı bir fənnin tədris metodunu öyrənmək üçün tələbələr əvvəlcə həmin fənnin məzmununu dərinlən mənimsəməlidir. Fənnin tədrisi zamanı aktiv təlim üsullarına, problem yönümlü yanaşmalara və eksperimental metodlara üstünlük verilir. Bu yolla tələbə-gələcək müəllimlər, şagirdlərin dərş prosesində fəal iştirakını təmin etməyi, onların kimyaya marağını artırmağı və praktiki bilikləri mənimsətməyi öyrənirlər.	
Kursun məqsədləri	Kursun əsas məqsədi gələcək kimya müəllimlərinin pədaqoji fəaliyyətini elmi-nəzəri və metodik əsaslarla zənginləşdirməkdir. Fənn tələbələrə kimya fənninin orta məktəbdə düzgün, sistemli və müasir tələblərə uyğun tədrisini həyata keçirmək üçün zəruri bilik, bacarıq və vərdişlər qazandırır. Bu məqsədlər aşağıdakı istiqamətləri əhatə edir: 1. Elmi biliklərin formalaşdırılması: Tələbələrdə kimyanın nəzəri prinsiplərini dərinlən mənimsəmək və bu bilikləri tədris prosesində tətbiq etmək bacarığını inkişaf etdirmək. 2. Pədaqoji-metodik hazırlıq: Orta məktəb kimya proqramına uyğun dərşlərin planlaşdırılması, konspektlərin hazırlanması və fənnin tədrisində istifadə olunan ənənəvi və innovativ metodları öyrətmək. 3. Tədris prosesinin təşkili: Dərşlərin məzmununu şagirdlərin idraki fəaliyyətini stimullaşdıracaq şəkildə qurmaq, laboratoriya işlərini və kimyəvi eksperimentləri təhlükəsiz və məqsədyönlü təşkil etmək. 4. Müasir təlim texnologiyalarının tətbiqi: Tədrisdə informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından (İKT), elektron resurslardan, virtual laboratoriyalardan və simulyasiyalardan səmərəli istifadə etmək bacarığını inkişaf etdirmək. 5. Şagird yönümlü yanaşma: Şagirdlərin maraq və qabiliyyətlərini nəzərə alaraq differensiallaşdırılmış tədris metodlarını tətbiq etmək, onların tənqidi düşünmə və problem həll etmə bacarıqlarını inkişaf etdirmək. 6. Peşəkar kompetensiyaların gücləndirilməsi: Gələcək müəllimlərin pədaqoji yaradıcılığını, metodik təşəbbüskarlığını və sinifdə ünsiyyət mədəniyyətini formalaşdırmaq.	
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	-Fənni bitirən tələbələr müəllimlik peşəsinə verilən tələbləri mənimsəyir, bilikləri əlaqələndirərək yeni bilik yaratmaq, yaradıcı və tənqidi təfəkkür göstərmək, müasir pədaqoji texnologiya və İKT-dən istifadə etmək bacarığı qazanacaqlar; -Sinif idarəetməsinin prinsiplərini tətbiq edə, müxtəlif təlim modelləri əsasında kritik və yaradıcı düşünmə, kommunikasiya və əməkdaşlıq vərdişləri formalaşdıracaqlar; -Tələbələr interaktiv üsullarla dərşləri təşkil edə, mövzular üzrə tədqiqat sualları qoya, şagirdləri motivasiya edə və standartlara uyğun öyrənmə nəticələrini müəyyənləşdirə biləcəklər. Kimyanın tədrisində fənlərarası inteqrasiyanı həyata keçirərək, XXI əsrin əsas bacarıqlarına - yaradıcılıq, tənqidi düşüncə, əməkdaşlıq və rəqəmsal savadlılığa yiyələnəcəklər.	
Tədris metodları	Məşğələ	X
	Qrup müzakirəsi	X
	Praktiki məsələnin təhlili	X
	Praktiki tapşırıqlar	X

Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Prezentasiya	Final imtahanından öncə	10
	Yoxlama (quiz)	Semester müddətində 2 dəfə	10
	Fəallıq	Hər dərs	5
	Davamiyyət	Hər dərs	5
	Aralıq imtahanı	Noyabr	30
	Final imtahanı	Yanvar	40
	Yekun		100
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	Mühazirə dərsinin təşkilinə qoyulan tələb: ✓ Fənnə aid ümumi xarakterli məlumatlar mühazirə zamanı tələbələrə çatdırılır (mühazirələrin elektron versiyaları tələbələrə verilir); ✓ Fənnin mühazirəsinə aid sillabus tədris prosesinin başlamasının ilk 10 günündə tələbələrə çatdırılır; ✓ Yeni mövzu əyani vasitələrin (PPT və video fayllar) nümayişi ilə izah edilir (dərsin və mövzunun xüsusiyyəti nəzərə alınır). Məşğələ (seminar) dərsinin təşkilinə qoyulan tələb: ✓ Məşğələ (seminar) dərsinin təşkilində fərqli tədris metodlarından istifadə edilir. Bu metodlar tələbəyönümlü yanaşmanı və tələbənin təlim prosesindəki fəal rol oynamasını təşviq edilir. ✓ Aralıq və final imtahanlarına qədər tələbələrin mənimsəmə səviyyələri (quiz) yoxlanılacaq. ✓ Seminar məşğələləri zamanı tələbələrin əvvəlki mövzunu mənimsəmələri şifahi və yazılı sorğunun keçirilməsi ilə hər dərs qiymətləndiriləcək. ✓ Semestrin sonunda məşğələ (seminar) dərsi üçün tələbələrin ortaq qiyməti çıxarılacaq (Fəallıq). Prezentasiya: ✓ Seçilmiş mövzu və plan üzrə tələbənin təqdimat hazırlaması və auditoriyaya təqdimetməsi ✓ Verilmiş mövzu üzrə axtarış aparılması və əldə etdikləri məlumatlar əsasında 10-15 dəqiqəlik təqdimat Davamiyyət: ✓ Tələbələrin bütün dərslərdə aktiv iştirakı vacibdir. Tələbələr müəyyən səbəblərdən dərslərin buraxılması (xəstəlik, ailə vəziyyəti və s.) haqqında məlumatı fakültə dekanlığına təqdim etməlidirlər. 25%-dən artıq dərs buraxan tələbələr imtahana buraxılmamalıdır. Davamiyyət 5 bal ilə qiymətləndirilir. Yoxlama (quiz) ✓ Keçilmiş mövzular üzrə tələbələrin biliklərinin və mövzuların mühüm ideyalarının dərk edilməsini yoxlamaq üçün açıq sual, test üzrə iş, tapşırıq növlərindən istifadə edilir. Quiz semestr ərzində 2 dəfə keçirilir və hər bir quiz 5 balla qiymətləndirilir. İmtahanlar:		

		✓ Aralıq və final imtahanları qapalı və açıq suallardan ibarət olacaq. Tələbənin imtahanda iştirakı və ya imtahanın buraxılması ilə bağlı bütün məsələlər fakültə rəhbərliyi tərəfindən həll olunur.	
Cədvəl (dəyişdirilə bilər)			
Həftə	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslik/Tapşırıqlar
1.		Sillabusun izahı Kimya fənn kurikulumu. Fəal (interaktiv) təlim	Müəllim tərəfindən hazırlanan materialın müzakirəsi
2.		“Kimyanın ilk anlayışları” mövzusunun interaktiv tədrisi	[1] s 17-33
3.		“Kimyanın ilk anlayışları” mövzusunun interaktiv tədrisi	[1] s 63-70 [1] s 77-90
4.		“Maddə miqdarı. Molyar kütlə. Avoqadro qanunu” mövzularının interaktiv tədrisi	Müəllim tərəfindən hazırlanan materialın müzakirəsi
5.		“Dövri qanun. Atomun quruluşu” mövzularının interaktiv tədrisi	[2] s 9-35 [3] s 69- 88
6.		“Kimyəvi rabitə” mövzusunun interaktiv tədrisi	[2] s 81-115 [3] s 121- 150
7.		“Kimyəvi reaksiyaların təsnifatı. İstilik effekti” mövzularının interaktiv tədrisi	[2] s 119-149 [3] s 153-154
Aralıq imtahanı			
8.		“Oksidləşmə dərəcəsi. Oksidləşmə-reduksiya reaksiyaları” mövzularının interaktiv tədrisi	Müəllim tərəfindən hazırlanan materialın müzakirəsi
9.		“Məhlullar. Həllolma əmsalı. Məhlulların qatılığı” mövzularının interaktiv tədrisi	Müəllim tərəfindən hazırlanan materialın müzakirəsi
10.		“Kimyəvi reaksiyanın sürəti və ona təsir edən amillər” mövzularının interaktiv tədrisi	[2] s 133-141 [3] s 162- 165
11.		“Kimyəvi tarazlıq. Le-Şatelye prinsipi” mövzularının interaktiv tədrisi	[2] s 141- 148 [3] s 166- 170
12.		“Oksid və əsas” mövzularının interaktiv tədrisi	[2] s 41-55 [3] s 91-103
13.		“ Turşu və duz” mövzularının interaktiv tədrisi	[2] s 56-75 [3] s 104- 115
14.		“Elektrolitik dissosiasiya və ion mübadilə reaksiyaları” mövzularının interaktiv tədrisi	[2] s 159-176 [3] s 173-182
15.		“Elektroliz və hidroliz” mövzularının interaktiv tədrisi	[2] s 176- 189 [3] s 183- 190
Final imtahanı			